

H. kujawsko-pomorskie 2.

~~L/1~~

KATALOG FARBOW WOJ. BYDGOSKIEGO

L A G O

woj. bydgoskie gm. Pekoś:

8509

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244
Nv inw. 8509 dep

ANALIZA I OCENA WARTOŚCI ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEŃ ZIELENI

<p>Park, ogród, aleja, zielen towarzysząca</p> <p>Rodzaj parku/ogrodu: klasztorny, zamkowy, pałacowy, <u>dworski</u>, miejski</p> <p>Czas powstania: <u>poc. XIX w</u></p> <p>Forma stylowa: <u>krajobrazowy</u></p> <p>Wielkość: <u>4,50 ha.</u></p>		<p>Nazwa: <u>KACKO</u></p> <p>Adres: <u>gm. Pakość</u></p> <p>Województwo: <u>Białystok</u></p> <p>Użytkownicy: <u>Linia Gminy</u></p>				
K R Y T E R I A		0	1	2	3	4
		zły	mierny	db	b. db	
A I. Wartości zabytkowe	Stopień przetrwania elementów dawnego układu przestrzennego					
	1. Osie i ciągi kompozycji (relacja z architekturą)	+				
	2. Układ dróg	+				
	3. Stopień przetrwania starodrzewia		+			
	4. Układ wodny i pierw. ukształt. terenu			+		
	5. Zachowanie dawnych elementów architektury i malej architektury	+				
	II. Wartość układu przestrzennego					
	1. Jednorodność stylu całego układu lub wysoka czytelność nawarstwień stylowych		+			
	2. Wartość historyczna układu (dawność)		+			
	3. Wartość obiektów architektury		+			
	4. Reprezentatywność lub unikalność w skali regionu lub kraju	+				
	5. Wartości krajobrazowe i estetyczne			+		
	III. Wartości tradycji historycznej (w sensie potencjonalnych walorów turystycznych)					
	1. Związek obiektu z postaciami lub wydarzeniami historycznymi	+				
	Wartości zabytkowe ogółem					8
B I. Wartości przyrodnicze i ekologiczne	Wartości przyrodnicze i ekologiczne					
	1. Rzadkie gatunki drzew i krzewów		+			
	2. Drzewa o charakterze pomników przyrody	+				
	3. Intensywność zadrzewienia		+			
	4. Stan zdrowotny drzewostanu		+			
	5. Znaczenie ekologiczne			+		
	Wartości przyrodnicze ogółem					5
Ogólna ocena obiektu					13	

Analizę sporządził:

Data:

[Signature]
27-IX-97.

Uwaga dotycząca koniecznej bieżącej interwencji w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu oraz działań konserwatorskich w odniesieniu do zadrzewienia i obiektów architektonicznych — podać na odwrocie karty!

Ekspertyza z 1977r. - niekompletna.

P.P.Pracownie Konserwacji Zabytków
Oddział w Toruniu
Pracownia Dokumentacji Naukowo-Historycznej

KATALOG PARKÓW WOJ.BYDGOSKIEGO

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244
NW inv. 8509 dep.

L A C K O

woj.bydgoskie
gm.Pakość

Opracowanie: mgr J.Chrostowska
Zdjęcia: M.Sowińska

Toruń 1977

M E T R Y C Z K A P A R K U - O G R O D U

1. <u>Adres: miejscowość /dzielnica, ulica, nr posesji/</u> ŁĄCKO		<u>gmina</u> Pakość	<u>Województwo</u> bydgoskie
2. <u>Nazwa parku:</u> <u>aktualna:</u> ---		<u>dawna:</u> ---	
3. <u>Redza i parku i stan jego zachowania:</u> Park dworski, doszczętnie zdewastowany			
4. <u>Czas powstania i najważniejsze fazy przekształceń:</u> Park krajobrazowy z pocz. XX wieku			<u>Autor:</u>
5. <u>Powierzchnia parku:</u> <u>Ogółem ha</u> ok. 4,5 ha		<u>w tym wód w ha</u>	<u>Istniejące budynki:</u> 1. O wartościach zabytkowych. Dwór parterowy z mieszkalnym poddaszem, murowany o cechach eklektycznych
6. <u>Nr i data rejestru parku-ogrodu</u> Nie ujęty w rejestrze		<u>6^a. Opinia Komisji Konserwat.</u>	<u>2. Inne:</u>
7. <u>Użytkownicy obiektu:</u> GRN w Pakości /budynek zamieszkuje 5 rodzin/			
8. <u>Istniejące dokumentacje</u> <u>/data i autor/:</u> Brak		<u>1. Pomiar sytuacyjno-wysokościowy:</u>	<u>2. Inwentaryzacja zieleni:</u>
<u>3. Studium historyczne:</u>		<u>4. Założenia techniczne-ekonomiczne:</u>	<u>5. Dokumentacje branżowe, techniczne i ekspertyzy:</u>
9. <u>Przebieg przebiegu</u> <u>rehabilitacji:</u>	<u>Budynków</u>	<u>Parku</u>	<u>Metrykę sporządził:</u> J. Chrostowska <u>Data:</u>

4.06.77

I. Dane historyczne

Zarówno kwerenda archiwalna jak bibliograficzna dały wynik negatywny. Wiadomo tylko, że ostatnim właścicielem Łącka był Niemiec, Franz Riemer /informacja mieszkańców/.

II. Charakterystyka stanu istniejącego

1. Układ przestrzenny

Łącko położone jest w odległości 3,5 km na północ od Pakości, nad głęboko wciętą zatoką Jeziora Pakoskiego. Założenie dworsko-parkowe usytuowane jest w północno-zachodniej części wsi, od wschodniej strony graniczy z lasem, na północy rozciągają się łąki, od zachodu przylega do jeziora. Dwór leży w jego północno-zachodniej części. Jest to budynek o cechach eklektycznych, parterowy, murowany, otynkowany, z mieszkalnym poddaszem w szczytach. Dwór należy do GRN w Pakości. Użytkowany jest na mieszkania prywatne.

Na północ od dworu w kierunku jeziora teren obniża się łagodnie. Na stoku skarpy w swobodnych układach rośnie kilkanaście drzew. Nad brzegiem biegnie dobrze zachowana, prezentująca się bardzo malowniczo aleja brzezowa. W środkowej części łączy się ona z aleją lipową przecinającą park wzdłuż osi wschód-zachód. Północną granicę zamyka alejka kasztanowa. Na wschodzie parku ciągnie się pas zwartego zadrzewienia o charakterze naturalnym. Całe wnętrze parku pozbawione jest drzew i użytkowane jako pastwisko. Obszar parku nie jest ogrodzony.

2. Skrócona inwentaryzacja zadrzewienia

Na terenie parku występuje w sumie 27 gatunków drzew i 5 gatunków krzewów. Ilościowo zdecydowanie przeważają

gatunki liściaste - stanowią one 88,11 % ogólnej liczby wszystkich drzew. Najliczniej reprezentowane są gatunki: *Betula verrucosa* - 16,02 % i *Acer platanoides* - 13,18 %. Na uwagę zasługuje rosnący w bliskim sąsiedztwie jeziora dorodny okaz topoli białej o pierśnicy 180 cm.

Średni wiek drzew ocenia się na 70-100 lat.

Zdrowotność drzew w bliskim sąsiedztwie pałacu jest zła. W zupełnie dobrym stanie zachowała się aleja brzezowa nad brzegiem jeziora i aleja kasztanowa zamykająca północną granicę parku.

Struktura gatunkowa drzew i krzewów

Drzewa iglaste:	1. <i>Larix europaea</i> DC	4
	2. <i>Picea excelsa</i> /Lam. Lk.	26
	3. <i>Picea omorika</i> Purk.	7
	4. <i>Picea pungens</i> Eng.	3
	5. <i>Pinus silvestris</i> L.	3
	6. <i>Thuja occidentalis</i> L.	2
	7. <i>Tsuga canadensis</i> Carr.	1

Razem szt. 46

Drzewa liściaste:

8. <i>Acer platanoides</i> L.	51
9. <i>Acer pseudoplatanus</i> L.	22
10. <i>Aesculus hippocastanum</i> L.	33
11. <i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.	12
12. <i>Betula verrucosa</i> Ehrh.	62
13. <i>Carpinus betulus</i> L.	15
14. <i>Fagus silvatica</i> L.	3
15. <i>Frangula alnus</i> Mill.	7

16. Fraxinus excelsior L.	23
17. Fraxinus excelsior L. 'pendula'	1
18. Juglans regia L.	2
19. Malus pumila Mill.	1
20. Populus alba L.	16
21. Populus nigra L.	4
22. Quercus robur L.	13
23. Robinia pseudoacacia L.	31
24. Salix fragilis L.	14
25. Tilia cordata Mill.	13
26. Ulmus campestris L.	15
27. Ulmus montana Withz	3

Razem szt. 341

Krzewy:

Crataegus monogyna Jacq.

Evanonymus europaea L.

Sambucus nigra L.

Symphoricarpos racemosus Michx.

Syringa vulgaris Koehne et Ling.

3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego

Stan techniczny dworu jest bardzo zły.

Kompozycja parku uległa niemal całkowitemu zatarciu. W dobrym stanie zachowały się jedynie trzy aleje parkowe - brzozowa, lipowa i kasztanowa. stanowiące jedyne pozostałości pierwotnego układu.

III. Wnioski

Ze względu na atrakcyjne położenie i walory krajo-
brazowe /jezioro/ należałoby zapobiec dalszej dewastacji parku
i przywrócić mu dawną funkcję.

IV. Spis ilustracji

1. Elewacja frontowa dworu.
2. Teren przed elewacją ogrodową dworu.
3. Zadrzewienie na skraju polany przed dworem.
4. Polana przed dworem.
5. Brzeg jeziora Mełno.
6. Aleja lipowa.
7. Fragment środkowej części parku.
8. Alejka kasztanowa przy północno-zachodniej granicy parku.

Fot. I. ŁACKO, gm. Pakość, woj. bydgoski
Elewacja frontowa dworu.
Fot. M. Sowińska, 1977. Nr neg. PKZ-Toruń 6927/1

Fot. 2. ŁACKO, gm. Pakość, woj. bydgoskie
Teren przed elewacją ogrodową dworu.
Fot. M. Sowińska, 1977. Nr neg. PKZ-Toruń 6927/8

Fot. Z. LACKO, gm. Pakość, woj. bydgoskie
Zadrzewienie na skraju polany przed dworem.
Fot. M. Sowińska, 1977. Nr neg. PKZ-Toruń 6927/2

Fot. 4. ŁĄCKO, gm. Pakość, woj. bydgoski
Polana przed dworem.
Fot. M. Sowińska, 1977. Nr neg. PKZ-Toruń 6927/3

Fot. 5. IACKO, gm. Pakość, woj. bydgoski
Brzeg jeziora Melno.
Fot. M. Sowińska, 1977. Nr reg. PKZ-Toruń 6927/5

Fot. 6. ŁACKO, gm. Pakość, woj. bydgoskie
Aleja lipowa.
Fot. M. Sowińska, 1977. Nr neg. PKZ-Toruń 6927/6

Fot. 7. IACKO, gm. Pakość, woj. bydgoskie
Fragment środkowej części parku.
Fot. W. Sowinska, 1977. Nr neg. PKZ-Toruń 6927/4

Fot. 8. ŁACKO, gm. Pakość, woj. bydgoskie
Alejka kasztanowa przy północno-zachodniej
granicy parku.
Fot. M. Sowińska, 1977. Nr neg. PKZ-Toruń 6927/7

PARK W ŁACKU 1:1000

ORIENTACJA 1:100000

LEGENDA

- OSIE KOMPOZYCJI
- > OSIE WIDOKOWE
- DROGI DAWNE
- DROGI ZAŁOŻONE WSPÓŁCZESNIE
- ☁ MASYW DRZEWOSTANU
- DRZEWA LIŚCIASTE I IGLASTE
- ☐ SKUPINY KRZEWÓW

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

PARKI
ŁACKO

J. FILIPSKA
J. FILIPSKA
J. FILIPSKA

WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW W BYDGOSZCZY